

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

'1920'

Személy

Helyzet

Szerző:

Cím: Élelmiszerbőség és — éhinség

Forrás:

Az Ujság

Bp.

1920. 7/30

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Élelmiszerbőség és — éhinség.

(A pénzhány miatt nem vásárolnak. — A kik az éhségtől összeesnek. — A szimuláns utcai betegek.)

— Az Ujság tudósítójától. —

Az élelmiszerboltok tömve vannak áruval, a forgalmat növeljék. Nincs is nagy tekintélyű csemegeüzletnek valóságos kincsesbányái, a legtöbb helyen főlegesen, gunyryal és ezerféle delikatesznek, inyencfalatoknak, estűrelmetlenül kezelik őket, az udvariasság és gusztusos nyalánkságoknak, s minden kirakatelőzékeny szolgáltatásukkal csak a kiválasztott egy-egy gasztronómiai kiállítás. Soba, talán atottak jutalma, a kik szemrebbenes nélkül ez legboldogabb békeidőben sem árasztotta el Bu-reakt fizetnek ki egy-egy vásárlásnál. Budapestet ilyen pazar bősége a legfinomabb csemegeknek, halaknak, hentesárunknak, gyümöl-közönségesnek és nélkülözhetetlennek nevezett csökönek, csokoládéknak és ha egy idegen végig-ételfajták ára is egyre szédítőbb magasságba sétál az utcán, bizonyára irigykedve gondoló növekedik és így természetes, hogy egyre több a magyar főváros fényűző jólétére. Azt persze nem tudja a jámbor, hogy az inyencfalatok kirakatok tömege csupán megközelíthetetlen múzeumi látványosság Budapest nyolcvan perzentjének. Nem tudja és talán nem is hiszi el, hogy a nagy élelmiszerbőség dacára ez az óriási körengeteg csak nagyon kevés kiválasztott számára Eldorádó, ellenben száz- és száz-ezrek számára kietlen Szaharája a nélkülözésnek. Nem is képzei, hogy tekintélyes megjelenésű urak és urinók, keménytartású katonatisztek, megelégedettnek látszó polgárok és gyárba siető munkások, munkásasszonyok mindegyike az aszkétaság kétségbeesítő titkát cipeli önmagával, hogy husfélét betekig, sőt hónapokig sem esznek, hogy fött étel csak ünnepekre jut és boldogok, ha minden nap jólakhatnak száraz kenyérral, a melyet megszerelni magában véve önfeláldozó küzdelembe kerül. Az idegen nem tudja mindezeket, mert sejtelve sincs róla, hogy az élelmiszerdrágasághoz viszonyítva, milyen rettentő pénztelenség van Budapesten.

(Négy kiló zsir — egy havi fizetés.)

Az élelmiszer- és csemegeüzletek tulajdonképpen vásárló közönsége csaknem teljesen azokból áll, a kik a háboru alatt vagy után szereztek nagy pénzeket, vagy a kiknek vagyona az öt éves viszonytagok dacára is

megmaradt. Maguk a csemegekereskedők mondják, hogy az igazi nagy kvantumok, a jó boltok az ilyen vevőktől származnak. Mert a többiek, a kik dekaszámra vásárolnak, a kik zavarba jönnek, ha a levágott sonka fizdeka helyett véletlenül tízenkét deka lesz, a kik három üzletbe is bemennek, a mig megvesznek egy doboz szardiniát, azok csak arra jők, hogy a forgalmat növeljék. Nincs is nagy tekintélyű csemegeüzletnek valóságos kincsesbányái, a legtöbb helyen főlegesen, gunyryal és ezerféle delikatesznek, inyencfalatoknak, estűrelmetlenül kezelik őket, az udvariasság és gusztusos nyalánkságoknak, s minden kirakatelőzékeny szolgáltatásukkal csak a kiválasztott egy-egy gasztronómiai kiállítás. Soba, talán atottak jutalma, a kik szemrebbenes nélkül ez legboldogabb békeidőben sem árasztotta el Bu-reakt fizetnek ki egy-egy vásárlásnál.

Nemcsak a csemegefélék, hanem a hajdan megéknek, halaknak, hentesárunknak, gyümöl-közönségesnek és nélkülözhetetlennek nevezett csökönek, csokoládéknak és ha egy idegen végig-ételfajták ára is egyre szédítőbb magasságba sétál az utcán, bizonyára irigykedve gondoló növekedik és így természetes, hogy egyre több a magyar főváros fényűző jólétére. Azt persze nem tudja a jámbor, hogy az inyencfalatok kirakatok tömege csupán megközelíthetetlen múzeumi látványosság Budapest nyolcvan perzentjének. Nem tudja és talán nem is hiszi el, hogy a nagy élelmiszerbőség dacára ez az óriási körengeteg csak nagyon kevés kiválasztott számára Eldorádó, ellenben száz- és száz-ezrek számára kietlen Szaharája a nélkülözésnek. Nem is képzei, hogy tekintélyes megjelenésű urak és urinók, keménytartású katonatisztek, megelégedettnek látszó polgárok és gyárba siető munkások, munkásasszonyok mindegyike az aszkétaság kétségbeesítő titkát cipeli önmagával, hogy husfélét betekig, sőt hónapokig sem esznek, hogy fött étel csak ünnepekre jut és boldogok, ha minden nap jólakhatnak száraz kenyérral, a melyet megszerelni magában véve önfeláldozó küzdelembe kerül. Az idegen nem tudja mindezeket, mert sejtelve sincs róla, hogy az élelmiszerdrágasághoz viszonyítva, milyen rettentő pénztelenség van Budapesten.

A postatanácsos tehát, vagy a törvényszéki bíró, a kinek dotációja körülbelül ugyanaz, havi fizetéséből négy kiló zsirt, vagy tíz kiló közepes minőségű húst vehet a családjának. De vehet esetleg 25 kiló lisztet ezek helyett, vagy három kiló czukrot. Vagy kombinálhatja a dolgot úgy, hogy mindegyiknek egy keveset, a mig telik az ezresből és akkor körülbelül kijön öt-hat napi táplálék. De hát a többi 24 nap, hát a házbér. És — a ruha, a cipő. Ezekről már rég lemondott a dolgozó magyar társadalom nagy többsége.

(Van ám — de nem vásárolnak.)

A nagy pénztelenség legkirívóbb módon a vásárcsarnokokban szemléltethető. Az élelmiszerbódék tele vannak, de alig akad vásárló. A központi vásárcsarnokban nyüzsg a tömeg és csodálkozva állapítja meg az ember, hogy senki se vesz semmit. Mint valami panoptiku-

mot szemlélik a kiszabott árakat és árakat, aztán tovább mennek. Ennek a nagy érdeklődéshányak aztán az a következménye, hogy némely árucikkknél a készletek is kisebbek, mert, mint az árusok mondják, nem érdemes felhozni őket és kitenni a romlandóságnak.

Legfeltűnőbb a csarnoki publikum közönye a husszékeknél. Napok óta alig hoznak be húst és a mit behoznak, még az is sok, mert csak elvétve akad vásárló. A hus ennek dacára nap-nap után drágább. A finom minőségű, marhahus már 150 koronánál tart. A mészárosok azt mondják, hogy a drágaság még inkább növekedni fog, mert vidékről nem tudnak vásárolni a lebélyezett kékpénz hiánya miatt. Postával nem tudnak üzletet kötni és a pénzüzerek csak hét-nyolcz százalékos ráfizetéssel cserélik be kékre.

Az áraknak ez a szakadatlan emelkedése érdekes és különös jelenség. Azelőtt a kínálat és kereslet közti viszony szabályozta az árakat, most a közönség nem tud vásárolni, mert minden drága, az eladók pedig azt mondják, hogy azért emelkednek az árak, mert nincs vevő.

(A kik összeesnek...)

Az élelmiszerbőség szörnyű kontrasztjaként a mentők krónikája egyre több olyan balesetről, rosszulletről számol be, melynek oka az éhség. Az utcán lépten-nyomon előfordul, hogy férfiak, nők összeesnek és a mikor beszállítják őket valamelyik kórházba, akkor kiderül, hogy egyetlen betegségük az, hogy napok óta nem ettek.

Ennek a szomorú állapotnak szülőttei azok a szimulánsok is, a kik mimelik a hirtelen rosszulletet, mert másképp nem tudnak megszabadulni a koplalástól, csak ha valamilyen czímen kórházba szállíttatják magukat. A mentőállomás statisztikája nagyon megbízható és pontos adatokat nyújthat Budapest közélet-mezési viszonyaihoz. (k. e.)